

מזכירות החברה

פרוטוקול

ישיבת ועדת חינוך וקהילה מס' 24/2, משרדי קק"ל ירושלים

יום רביעי, ט' ניסן תשפ"ד, 17/04/2024

חברים:

איתן גינזבורג - יו"ר הוועדה

יו"ר עמית - שמואל ליטוב

בת שבע שוורץ (נכחה בזום); דוד פרץ (נכח בזום); דניאל אבידור; חגי מיורק; חיים מנחם (נכח בזום); יזהר הס; מוטי יוגב; ניסן צ'ליק; רונית בויטנר (נכחה בזום); רועי אביקסיס; שלמה פייג (נכח בזום); שרמן יהושע (נכח בזום)

חסרים:

אלישבע אנסבכר

משתתפים:

אבי מוסן (נכח בזום); עו"ד אביתר יצחק הלוי; אילן פרידמן (נכח בזום); אלי כהן; אליהו גפני; אליחי בן ישי; אלירן שמואל-חי (נכח בזום) (סגן יו"ר); גידי אייזן; גלי סיטון; זהבית אמסלם; ליאורה כהן-נצר; עמית עמר (נכח בזום); עו"ד קונוביץ קובי; שאול הנגלי; שר שלום גרבי

סדר יום:

1. אישור פרוטוקולי ישיבות קודמות ממועדים: 29.1.24, 4.9.23, 15.1.23
2. מסמך קווי מדיניות - חטיבת חינוך וקהילה
3. שונות

תמצית דיון והחלטות:

1. **אישור פרוטוקולי ישיבות קודמות ממועדים: 29.1.24, 4.9.23, 15.1.23**

החלטה מס' 24060202/1

ועדת חינוך וקהילה מאשרת את 3 הפרוטוקולים ממועדים: 29.1.24, 4.9.23, 15.1.23.

2. מסמך קווי מדיניות - חטיבת חינוך וקהילה

עיקרי הדיון:

יו"ר הוועדה, איתן גינזבורג, עדכן שמסמך המדיניות המוצע מחייב על פי הנוהל במטרה להתוות מדיניות ואת המסגרות של תוכניות העבודה לשנת 2024 והוא גובש לאחר שיחות עם החברים כשכל אחד העלה דגשים חשובים לו. אחד היעדים החשובים שנבקש לקדם הוא את התמיכה בקהילות היהודיות בתפוצות על מנת לסייע להם להתקיים, להתעצם ולחזק את הזהות היהודית והציונית בתפוצות. מציין כי קרן קיימת לישראל היא מוסד לאומי משמעותי אשר יכול לסייע לתפוצות לקיים את עצמן ולהמשיך את קיומו של העם היהודי, בעיקר לאחר שהתפוצות סייעו להקמת המדינה באמצעות תרומות שהועברו לקרן הקיימת לישראל. על סמך המדיניות המוצעת לחטיבת החינוך יובאו הדברים לוועדת הכספים על מנת לאשר את המסגרת התקציבית ולאחר מכן נתכנס שוב לדיון על התקציב המפורט.

יו"ר עמית, שמואל ליטוב, הבהיר שתקציב החינוך לוקח זמן מכיוון שהוא נעשה יחד עם כלל החברים

מזכירות החברה

במטרה להגיע להסכמה רחבה ושיכלול בתוכו את הייצוג של כולם וימצא מכנה משותף ובאווירה טובה. עוד הודה לאיתן ולצוות המקצועי שפעלו בשיתוף פעולה במטרה לגבש הסכמה של כולם. דני אבידור העיר שבמסמך מופיע 'ערכי ליבה של קק"ל' כאשר זו הגדרה שאיננה קיימת בפועל. בנוסף לגבי הנושא של אבחונים דידיקטיים במוסדות חינוך שתוקצב בשנת 2023 כפיילוט אין החלטה האם זה שייך לערכי הליבה של קק"ל ואין להכניס פעילות פרטנית כחלק מהמדיניות הכוללת המתגבשת. איתן גינזבורג הציע להוסיף ליד המילים 'ערכי קק"ל', בסוגריים: 'להלן 'מטרות קק"ל', כפי שמופיע בתזכיר ההתאגדות של החברה.

שמואל ליטוב הבהיר לגבי הנושא של האבחונים הפסיכו-דידיקטיים שנעשה במטרה לאפשר לילדים בפריפריה שאין להם את היכולת לשלם ולטפל בהזדמנות החינוכית על ידי אבחון והקלה בלימודים כאשר התוכנית נעשתה כפיילוט שקק"ל תייצר שיתופי פעולה עם גורמים הפועלים בתחום ועדכן כי פנה למפעל הפיס שנענו להתגייס לנושא ועם פרוץ המלחמה המשאבים הופנו לדברים שהצורך היה חיוני יותר. מקבל את הבקשה שהתוכנית תהיה במסגרת התקציבית ולא במסגרת מסמך המדיניות.

ניסן צ'ליק בירך על מסמך המדיניות וציין שהייתה החלטת דירקטוריון לפעול בחינוך הלא פורמלי ולדעתו צריך לתת משקל גדול לפעילות בתפוצות ובפרט לקהילות בדרום אמריקה שאין שם משאבים מינימליים להתקיים וכפי שמופיע במסמך המדיניות להבדיל מהארץ שהממשלה אמורה לפתור בעיות ולתת את האמצעים הנדרשים.

רועי אבוקסיס ציין שהוא תומך בנושא הגדלת התקציב לתפוצות כפי שמשקף בקווי המדיניות, עוד ציין שתקציב והפעילות המורחבת של חטיבת החינוך מחייב הגדלה בכוח אדם. לגבי ההערה בהגדרת ערכי קק"ל הדבר הנכון להביא הגדרה והסכמה רחבה שתאפשר לכולם להרגיש שהביטוי היהודי הציוני מבטא את השקפת עולמם בתוך מטרות קק"ל. עוד התייחס לגבי ההערה של ניסן צ'ליק שעיקר הדגש בקווי המדיניות שהמשאבים יהיו מופנים לקהילות מוחלשות בחו"ל ולא בארץ, הבהיר שההחלטה העקרונית וכפי שמופיע בקווי המדיניות לעסוק באוכלוסיות חלשות בפריפריה וביישובי המעוף, זהו מוטיב מרכזי במטרות קק"ל בכלל החטיבות ובפרט בחטיבת החינוך כבר הרבה זמן. עוד בירך על הדגש בקווי המדיניות בהעצמת עולם השליחות בתפוצות על ידי ארגוני השליחות במוסדות הלאומיים והדבר הנכון הוא להגדיר באופן כללי ובהגדרות רחבות המשקף את כלל הפעילות התואמת את ערכי קק"ל ואין צורך לרדת לפרטים שיבואו לידי ביטוי בסעיפי התקציב.

יזהר הס בירך על מסמך קווי המדיניות ועל הדגש בפעילות בתפוצות. עוד ציין על הצורך של הוספת כוח אדם בחטיבת החינוך, לגבי האבחונים הפסיכו-דידיקטיים ציין כי המטרה ראויה רק שישנם הרבה נושאים הקשורים לצמצום פערים בחברה והאחריות מוטלת על המדינה ולא על קק"ל שהאפשרויות בה מוגבלות.

שמואל ליטוב הבהיר שהתקבלה החלטה בהסכמה להכניס את נושא האבחונים בתקציב הפעילות בחינוך הבלתי פורמלי על מנת לקדם אוכלוסיות מוחלשות שאין להם אפשרות וזה יעשה במסגרת פיילוט לבחון את היעילות, הייתה בקשה בוועדה שהתקבלה פה אחד לעשות במסגרת שיתוף פעולה עם גוף מרכזי שבגלל המלחמה זה לא התקדם והכוונה לשנה זו לקדם את הנושא כפי שהוחלט בדעת כל החברים.

מוטי יוגב שיבח את מנהל חטיבת החינוך וצוותו ואת הפעילות המרובה והדגיש את הצורך להביא לשנת התקציב את התוספת לכוח אדם ולתקנים נוספים על מנת להוציא לפועל את כל הפעילות הנדרשת. עוד הוסיף ביחס לתפוצות נכון לשים את הדגש לקליטת קהלי יעד מארצות בהם יש מצוקה כאשר מכוונים אותם להתיישב בפריפריה הגאוגרפית והחברתית כמו בני מנשה והעולים מאתיופיה והסיוע מבחינת ערכי קק"ל הוא כפול וממוקד. עוד הבהיר שככל ובמסמך המדיניות יהיו פחות דגשים ופרטים ניתן יהיה לאפשר יותר יעילות בשלל הפעילויות.

איתן גינזבורג ציין שהמטרה במסמך המדיניות המפורט, בהבדל משאר החטיבות, בגלל החשיבות להביא לידי ביטוי בהצגה לוועדת הכספים לקראת הדיון על מסגרת התקציב, את היקף ומגוון הפעילות של חטיבת החינוך והקהילה בארץ ובתפוצות בצורה שקופה, גלויה ואמיתית ואין סיבה לתת פרשנות שתיפגע בפעילות ספציפית.

מנהל חטיבת החינוך, שר שלום גירבי, הבהיר שהפעילות השוטפת של חטיבת החינוך היא משמעותית וגדולה ולכן מסמך המדיניות מפורט ורחב, אבל ברור שבכל נושא קיימים תתי נושאים שהינם חלק מהקווים המנחים והמדיניות הכוללת. עוד עדכן על כמאות פניות של קולות קוראים וההיקפים הם גדולים מאוד המצריך כוח אדם נוסף.

מזכירות החברה

חגי מיורק הצטרף בעניין הצורך בכוח האדם וציין שהמטרה במסמך המדיניות המפורט על מנת שהתקציב יגדל משמעותית ושייתן מענה לפעילות רחבה גם בתפוצות וגם בארץ בדברים הנוגעים בערכי הליבה של קק"ל ולא להגיד 'זהו תפקידה של המדינה'. בנוסף, מתן הדגש של 'פריפריה חברתית וגאוגרפית' בכל פעילות והצגתו לאורך כל מסמך גם בקהלי היעד וגם בסעיפים הפרטניים נראה מיותר.

דני אבידור ציין שמבחינתו ציוני הוא רק מי שחי בארץ ישראל והפעילות בתפוצות היא תמיכה ועידוד עלייה.

אביתר יצחק הלוי, הלשכה המשפטית ציין ושיבח את מסמך המדיניות המקיף והמפרט את הפעילות של כל יחידה ואת הממשקים בין יו"ר הוועדה יחד עם גורמי המקצוע הם חיוביים וטובים. עוד הבהיר וחיידד שמטרות קק"ל הן לטובת ההתיישבות ליישב עולים והסוכנות היהודית היא זאת שאמונה על עידוד עלייה.

רונית בויטנר ציינה שהמסמך מקיף ונותן ביטוי בשלל הנושאים שראוי לפעול ולקדם כאשר נותן דגש נכבד לפעילות בתפוצות וניכר הצורך בתוספת כוח אדם לתת מענה לכלל קהילות היהודים בתפוצות, כאשר הדגש בזהות יהודית ציונית בפעילות החינוך המהווה את ליבת ערכי קק"ל. איתן גינזבורג, יו"ר הוועדה, ביקש ממנהל החטיבה שיפעל מול מנכ"ל החברה לבחון את המבנה הארגוני הנדרש.

עו"ד קובי קונוביץ הבהיר שיש לקיים דיון ולקבל החלטה לגבי המדיניות בנושא צמצום פערים ועידוד למצוינות.

שר שלום גירבי ציין שנעשית פעילות בבתי קק"ל לעודד ולקדם תלמידים מעיירות פיתוח ויש לזה משמעות וחשיבות ומבקש שהוועדה תתמוך בהמשך הפעילות.

איתן גינזבורג ביקש לאור הערתו של חגי מיורק להסיר את הדגש של פריפריה חברתית וגאוגרפית מסעיף פעילות קהלי יעד.

שמואל ליטוב ביקש להבהיר שבעבר התקבלה החלטה במדיניות של חטיבת החינוך לתת עדיפות ליישובי מעוף המבוססים על מצב סוציו אקונומי נמוך מאוד מבחינה חברתית וגאוגרפית ובמסמך המדיניות דגש זה מופיע מספר פעמים ואין זה מונע פעילות נוספת הנדרשת, בפרט בכל מה שקשור בחינוך הבלתי פורמלי, אבל אין שינוי במדיניות הכוללת.

איתן גינזבורג מסכם לאחר שהוסכם כי יוסר ממסמך המדיניות הסעיף של צמצום פערים בפריפריה החברתית והגאוגרפית בנושא אבחונים הפסיכו-דידקטיים וכי הוא יובא בתקציב ולא במדיניות. ליאורה כהן-נצר, חטיבת הכספים הבהירה שהבקשה של חטיבת החינוך בנושא טיפוח הפריפריה החברתית והגאוגרפית הינה שקק"ל תתפעל ותתחזק את כל בתי קק"ל כרוכה בתוספת תקציבית מעלות של 12 מיליון ₪ בשנה ו-60 מיליון ₪ לחמש שנים לעלות של 18 מיליון ₪ בשנה ו-90 מיליון ₪ לחמש שנים, כפי שמפורט בנספח המצורף וזה שינוי מדיניות ותוספת במסגרת התקציבית ובהסכם מול הרשות שאין אפשרות לכאורה לסגת ממנה.

שר שלום גירבי ציין שהעבודה נעשית בשיתוף פעולה עם הרשות באמצעות ועדת היגוי והמטרה לחזור למה שהיה בעבר שקק"ל ניהלה ותחזקה את בתי קק"ל והיא זאת שקובעת את התכנים החינוכיים ואת הפעילות השוטפת.

קובי קונוביץ הבהיר שלמרות שחטיבת החינוך קובעת את התכנים החינוכיים, אם אין לרשות יכולת לתחזק את המקום בצורה הטובה ביותר אין ביקוש לבוא וההשקעה החינוכית יורדת לטמיון ולכן נדרש שקק"ל תתחזק ותפעיל את המקום באופן מלא.

רועי אבוקסיס דיבר על החשיבות לתת דגש למפעלי חינוך הפועלים בתוכניות ארוכות בארץ.

איתן גינזבורג מסב את תשומת הלב כי בסעיף פעולות בתפוצות יש התייחסות לתמיכה במפעלי חינוך, תכניות מנהיגות ארוכות טווח.

דני אבידור שאל מה קורה עם נושא שליחי החינוך בתפוצות?

שר שלום גירבי מציין שיש חשיבות גדולה להוצאת השליחים על מנת לעבוד בצורה טובה יותר עם המדינות ומכיוון שזה לא נעשה בשיתוף פעולה עם הצ"ע והסוכנות היהודית, חטיבת החינוך מאיצה את התהליך יחד עם חטיבת משאבי אנוש בתקווה שזה יהיה בהקדם.

ניסן צ'ליק העיר שהדבר הנכון להקים מחלקה מיוחדת למיון ולהוצאת שליחים בעלי ניסיון בתחום.

יזהר הס ביקש להוסיף את המילים 'עמיות יהודית' לסעיף 'חינוך לאהבת הארץ ומורשת ישראל'.

הכוונה לאהבת ישראל באשר הוא.

רועי אבוקסיס לדעתו הנושא של זהות יהודית צריך להישאר פתוח לאינטרפטציות. צריכה להיות הבנה

מזכירות החברה

בין כולם שהכל צריך להיות בפנים.
דני אבידור ציין שאינו רואה בעיה עם ההגדרה של המילה 'עמיות' כפי שמופיע בוויקיפדיה.
קובי קונוביץ הבהיר שהמונח 'עמיות' אינו מופיע במילון ויהיה מי שיעשה לזה פירוש שגוי.
שמואל ליטוב ציין שיש בעיה עם מילה שניתן לפרש אותה לכמה כיוונים. שרידות העם היהודי, החל מיציאת מצרים דרך האינקוויזיציה במסע הצלב ובשואה, הם דברים קשים שאף אומה לא שרדה מלבד העם היהודי. בתפישתו הדתית, מה שחיבר את העם היהודי הוא חיבור אלוקי על ידי התורה והאמונה ועצם השרידות במשך 2000 שנה היא פלא יותר מכל הניסים בפועל ולכן לא נכון לחדש הגדרה פילוסופית שמנותקת מהעם ומהעבר הניסי והחיבור הדתי, מצד שני התוצאה היא אותה תוצאה - המטרה שלנו היא לייצר סולידריות יהודית ומכנה משותף רחב, בפרט בתקופת מלחמה וכשיש חטופים בשבי, מבלי לייצר הגדרות שנויות במחלוקת.
רועי אבוקסיס הוסיף שההגדרה 'עמיות' מחסירה את מקומה המרכזי של ארץ ישראל ומדינת ישראל ולכן נכון לייצר הגדרה שמביאה את הערכים והעקרונות שמאחד את כולם כמו 'סולידריות יהודית'. רונית בויטנר ציינה שהמילה 'עמיות' מאפיינת את העשייה של המוסדות הלאומיים ואת המגוון של העם היהודי.
איתן גינזבורג הציע לסיכום להשאיר את מסמך המדיניות כפי שהוצג ללא הגדרות נוספות שאינן מוכרות ושגורות אצל כולם. הכנסת המילה לא תשנה את המסמך או תשנה את יישום מדיניות חטיבת החינוך.
יזהר הס ביקש להוסיף במסמך כותרת 'העצמת הזהות היהודית ציונית בתפוצות באמצעות קידום תוכניות ופעילויות עם ארגונים ציוניים הפועלים בפריסה עולמית רחבה'.
שמואל ליטוב: מקובל.
רונית בויטנר מבקשת לוודא שכל מה שכתוב במסמך מיועד לגברים ונשים כאחד.
יו"ר הוועדה, איתן גינזבורג השיב לרונית בחיוב. העלה להצבעה את מסמך המדיניות על כל התיקונים שהוסכמו.
איתן גינזבורג, יו"ר הוועדה, הודה לחברי הוועדה על המעורבות, האיכפתיות, ההשתתפות, התוספות ושיתוף הפעולה, במטרה להביא מסמך מגובש שהתקבל פה אחד על מנת לפעול בהסכמה רחבה. עוד הודה למנהל חטיבת החינוך והקהילה, שר שלום ג'רבי, ולכל הצוות המקצועי בחטיבה ובלשכה המשפטית, חטיבת הכספים והמזכירות על העבודה הרבה והמאומצת לאורך כל השנה בכלל ועל מסמך המדיניות בפרט.
יהושע שרמן ביקש להודות לאיתן ולשמואל על הדיון בוועדה ועל גיבוש המסמך בשיתוף כל החברים בוועדה. תודה רבה.
שמואל ליטוב, יו"ר עמית, הודה לכל החברים שפעלו ברוח טובה במטרה להגיע להסכמה רחבה ולפעול בנושאים הערכיים והחינוכיים של קק"ל שאינם שנויים במחלוקת. כמו כן הודה ליו"ר הוועדה איתן גינזבורג על ההובלה הנעימה והמאחדת וכן למנהל החטיבה שר שלום ג'רבי על העבודה הרבה והמקצועית ומאחל פסח כשר ושמח.
איתן גינזבורג, יו"ר הוועדה מודה לכולם ונועל את הישיבה.

החלטה מס' 24060201/1

ועדת חינוך וקהילה ממליצה לאשר את מסמך המדיניות המצורף, לרבות התיקונים שהועלו בדיון, על פי הקבוע בסעיף 7.1.2 לנוהל "הכנת התקציב השנתי ועדכונו". מסמך המדיניות יובא לדיון בוועדת ההנהלה ולאישור הדירקטוריון.

הצבעה:

אושר פה אחד

תאריך: 15/09/2024

שעה: 11:39

מזכירות החברה

כותבת/ת הפרוטוקול: אליהו גפני